

Các mốc thời gian quan trọng

- **2001:** bong bóng thị trường high-tech tan vỡ.
- **2002 – 2006:** hình thành bong bóng thị trường bất động sản. Một trong các điều kiện quan trọng để hình thành bong bóng bất động sản là lãi suất thấp. Trước viễn cảnh giá bất động sản sẽ còn tiếp tục tăng, các ngân hàng ở Mỹ cho vay ồ ạt, tín dụng bất động sản dưới chuẩn lan rộng.
- **2006:** Lãi suất cơ bản tăng. Các hợp đồng tín dụng cho vay mua nhà đa số được ký trên cơ sở lãi suất thả nổi. Lãi suất tăng làm nhiều người không có khả năng trả nợ ngân hàng. Từ 2004 đến 2007, số dân Mỹ không trả được nợ phải bán nhà lên đến 1,2 triệu người. Bong bóng bất động sản tan vỡ.
 - *Rủi ro mang tính hệ thống đã làm cho khủng hoảng tín dụng nhà ở thứ cấp nổ ra vào tháng 5 năm 2006.*
- **Đầu năm 2007:** Các ngân hàng cho vay nhà thuê chấp (American Home Mortgage) vỡ nợ vì số vốn cho vay không lấy lại được. Chứng khoán đảm bảo bằng tài sản thế chấp bị mất giá trị trầm trọng. Ngân Hàng thương mại Bear Stearns phải đóng cửa hai nguồn vốn chuyên cho vay dưới chuẩn.
- **Tháng 3-4/2007:** Quỹ tiền tệ quốc tế (IMF) cảnh báo nguy cơ cho thị trường tài chính toàn cầu vì sự suy yếu của thị trường cho vay nhà thế chấp.
- **Tháng 6/2007:** Ngân hàng đầu tư lớn thứ 5 của Mỹ Bear Stearns thất bại sau khi tham gia chứng khoán chuyên cho vay bất động sản dưới chuẩn.
- **Tháng 7/2007:** Tổng thống Mỹ George W Bush từ chối sự can thiệp của chính phủ để làm giảm sự khủng hoảng trong thị trường cho vay nhà thế chấp.
- **Tháng 8/2007:**
 - **9/8/2007:** Cục dự trữ liên bang Mỹ (FED) bơm 24 tỷ USD vào hệ thống ngân hàng Mỹ
 - **10/08/2007:** các ngân hàng nghi ngờ nhau (về khả năng thanh khoản), không muốn cho vay qua lại. Lãi suất liên ngân hàng tăng vọt. Các ngân hàng trung ương giải quyết bằng cách đồng loạt đổ tiền mặt vào ngân hàng thương mại (dưới hình thức cho vay). Tổng số tiền mặt (euros, dollar, livre sterling, yen) lên tới 400 tỷ euros.
 - Một số tổ chức tín dụng lớn của Mỹ phá sản hoặc cổ phiếu bị mất giá (New Century Financial Corporation Countrywide Financial Corporation), gây ra tình trạng tiền gửi bị rút đột biến, thiếu tín dụng.
 - *Khủng hoảng tài chính.*
- **Tháng 9/2007 đến đầu 2008:** giải quyết của chính phủ các nước phát triển: quốc hữu hóa ngân hàng hoặc bơm tiền để tránh phá sản.
- **15/10/2007:** Tập đoàn ngân hàng hàng đầu của Mỹ Citigroup báo cáo bị thua lỗ nặng.
- **Tháng 12/2007:** Tổng thống Bush đưa ra kế hoạch để trợ giúp cho 1.2 triệu người trả nợ vay bất động sản.
- **Tháng 1/2008:** Quốc hội Mỹ thông qua gói trợ cấp 146 tỷ USD để hoàn lại thuế thu nhập.
 - *Cục dự trữ liên bang cắt giảm lãi suất lần thứ 5 kể từ tháng 9/2007.*
- **Tháng 2/2008:** Fannie Mae, Ngân hàng cho vay bất động sản lớn nhất của Mỹ báo lỗ 3,55 tỷ USD trong quý IV năm 2007, cao hơn dự đoán gấp 3 lần.
- **Tháng 3/2008:** Hiệp hội những ngân hàng cho vay thế chấp thông báo số nhà phát mãi ở mức kỷ lục trong quý IV/2007.
 - *Cục dự trữ liên bang cung cấp tiền mặt cho những nhà đầu tư Wall Street nhằm ngăn chặn cuộc khủng hoảng tín dụng lan rộng.*
- **Tháng 7/2008:** Ngân hàng cho vay thế chấp IndyMac phá sản.
- **Tháng 9/2008: khủng hoảng tài chính ở Mỹ đã lan ra và trở thành khủng hoảng tài chính toàn cầu.**
 - *Cục dự trữ liên bang Mỹ tiến hành hàng loạt đợt giảm lãi suất.*
 - **7/9/2008:** Tổng thống Bush công bố chính phủ đã kiểm soát Fannie Mae và Freddie Mac là ngân hàng và công ty tài chính thế chấp khổng lồ của Mỹ.
 - **15/09/2008:** Ngân hàng đầu tư Lehman Brothers phá sản.
 - *Cục dự trữ liên bang Mỹ bơm 70 tỷ USD vào thị trường.*
 - **16/9/2008:** Chính phủ Mỹ cứu công ty American International Group Inc (AIG) – là công ty bảo hiểm lớn nhất thế giới với khoản nợ 85 tỷ USD.
 - **18/9/2008:** Cục dự trữ liên bang và những ngân hàng trung tâm toàn cầu bơm 300 tỷ USD vào thị trường tín dụng.
 - **19/9/2008:** Cục dự trữ liên bang Mỹ tiếp tục bơm 20 tỷ USD vào thị trường tín dụng.

<p>➤ Tháng 10/2008:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Mỹ chấp nhận chương trình Paulson (700 tỷ USD để làm sạch các tập đoàn tài chính và cứu các ngân hàng gặp khó khăn). ○ Cục dự trữ liên bang Mỹ đưa ra gói hỗ trợ kinh tế, cắt giảm lãi suất. ○ 2 ngân hàng lớn của Mỹ là Wells Fargo và Wachovia công bố sáp nhập. ○ 14/10/2008: thâm hụt ngân sách liên bang 454,8 tỷ USD là mức cao nhất trong lịch sử Mỹ. ○ 30/10/2008: Bộ Thương mại Mỹ báo cáo GDP giảm 0,3% từ tháng 7 đến tháng 9/2008, một dấu hiệu cho thấy khủng hoảng càng trầm trọng hơn.
<p>➤ Tháng 12/2008: bùng nổ vụ lừa đảo thế kỷ của Nhà đầu tư chứng khoán Bernard Madoff, với số tiền trên 50 tỷ USD.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 17/12/2008: Cục dự trữ liên bang Mỹ đưa ra một quyết định lịch sử là giảm lãi suất đến mức 0%.
<p>➤ Tháng 1- tháng 2/2009: 9 ngân hàng của Mỹ phá sản.</p>
<p>➤ Tháng 2/2009: Chính phủ Mỹ thông qua gói kích thích kinh tế 787 tỷ USD để cứu vãn nền kinh tế</p>
<p>➤ Tháng 4/ 2009: Thâm hụt ngân sách trong 6 tháng đầu năm 2009 chiếm 953 tỷ USD, tăng 3 lần so với cùng kỳ 2008.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Chính phủ Mỹ tiến hành điều tra 19 ngân hàng nhằm đánh giá khả năng tồn tại trong trường hợp khủng hoảng tài chính kéo dài và trầm trọng hơn.
<p>➤ Tháng 5/2009:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 3/5/2009: Cục dự trữ liên bang Mỹ nhận định sự xuống dốc của kinh tế Mỹ đã chậm lại, đồng thời những chỉ số kinh tế khả quan đã hỗ trợ cho giá cổ phiếu. ○ 4/5/2009: mặc dù nền kinh tế có vài dấu hiệu tốt nhưng vẫn có thêm 3 ngân hàng của Mỹ đóng cửa (Silverton, Citizens community, America West). ○ 7/5/2009: Cục dự trữ liên bang Mỹ công bố kết quả sát hạch 19 ngân hàng lớn nhất của Mỹ. Trong đó 9 ngân hàng được đánh giá hoạt động vững chắc, 10 ngân hàng cần thêm 75 tỷ USD. ○ Đồng euro tăng 7% so với đồng dollar. ○ 29/5/2009: Bộ thương mại thông báo tổng sản phẩm quốc nội (GDP) giảm 5,7% trong quý I năm 2009 thấp hơn quý IV năm 2008 (6,3%).
<p>➤ 1/6/2009: Văn phòng ngân sách quốc hội Mỹ dự đoán thâm hụt ngân sách đến 30/9/2009 sẽ ở mức 1750 tỷ, tăng gấp 3,5 lần so với năm 2008.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tập đoàn công nghiệp ô tô lớn nhất của Mỹ và thế giới General Motors chính thức nộp đơn tuyên bố phá sản.

Tô Thị Kim Hồng
Đại học Mở Tp.HCM